

Patiëntenvoorlichting

Behandeling van reumatische klachten met medicijnen

Tocilizumab per infuus

In overleg met uw reumatoloog start u binnenkort met het medicijn Tocilizumab om uw reumatische klachten te behandelen. Dit middel wordt onder andere voorgeschreven bij reumatoïde artritis en juveniele artritis. In deze folder vindt u uitleg over deze behandeling.

Deze folder vervangt niet de gebruiksaanwijzing bij het geneesmiddel.

Hoe werkt Tocilizumab?

Tocilizumab wordt onder andere voorgeschreven bij reumatoïde artritis en juveniele artritis. Het middel heeft een blokkerende werking op het ontstekings eiwit Interleukine-6 (IL6). Als de ontstekingen worden geremd, nemen ook de stijfheid, pijn en zwelling van de gewrichten af. Als de ontstekingen in uw gewrichten minder worden, is de kans op beschadigingen in de gewrichten ook kleiner. Door dit alles voelt u zich minder moe en kunt u beter functioneren in het dagelijks leven.

Wanneer merkt u iets van de behandeling?

Het effect van Tocilizumab treedt over het algemeen binnen 6 weken tot 3 maanden op. Na 3 maanden bespreekt de reumatoloog met u of het zinvol is om met Tocilizumab door te gaan.

Hoe wordt Tocilizumab toegediend?

U krijgt Tocilizumab 1 keer per 4 weken via een infuus toegediend. De dosering is afhankelijk van uw lichaamsgewicht. Dit gebeurt op de dagbehandeling van het ziekenhuis. Elk infuus duurt ongeveer 2 uur. Voor, tijdens en na het infuus controleert een verpleegkundige uw bloeddruk, pols en temperatuur. Als alles goed gaat, mag u meteen na het infuus naar huis.

Mogelijke bijwerkingen

U kunt door Tocilizumab last krijgen van bijwerkingen. Zo kan het zijn dat u een milde infectie van de bovenste luchtwegen krijgt. Denk aan een verkoudheid of bronchitis. Deze bijwerking komt het vaakst voor (meer dan 10%).

De volgende bijwerkingen komen **bijna nooit** voor (minder dan 1%):

- verlaagd aantal witte bloedcellen, verlaagd aantal bloedplaatjes en verhoogde cholesterol- en lever-enzymwaarden
- darmontsteking (diverticulitis)
- ernstige infectie: koorts, ernstige kortademigheid, hoesten

- allergische reactie tijdens of direct na het infuus: kortademigheid, ernstige duizeligheid, licht gevoel in het hoofd, koude rillingen, zwelling van de lippen, huiduitslag of jeuk

Krijgt u tijdens het infuus klachten die kunnen wijzen op een allergische reactie? Geef dit dan meteen aan bij uw verpleegkundige. Zo nodig wordt de inloopsnelheid van het infuus aangepast, het infuus wordt onderbroken, of u krijgt een anti-allergiemiddel toegediend. Eventueel krijgt u voorafgaand aan de behandeling paracetamol tabletten en/of een anti-allergiemiddel (Cetirizine met een tablet of in sommige gevallen Clemastine en hydrocortison) via het infuus toegediend. Dit is om mogelijke bijwerkingen te voorkomen, zoals koorts of een allergische reactie.

Neem bij bijwerkingen contact op

Krijgt u na het infuus thuis last van bijwerkingen? Neem dan contact op met uw reumatoloog of reumaconsulent.

Buiten kantoor tijden, 's nachts of in het weekend kunt u bij dringende klachten contact opnemen met de huisartsenpost bij u in de buurt.

Maatregelen om infecties te voorkomen

Tocilizumab beïnvloedt de afweer. U bent daardoor tijdens de behandeling gevoeliger voor infecties. Uit voorzorg nemen wij de volgende maatregelen:

- Mantoux-test / IGRA-test en longfoto
Bij een klein aantal patiënten is in het verleden tijdens de behandeling tuberculose ontstaan. Dit gebeurde vooral bij patiënten die al eens tuberculose hadden gehad. Om dit te voorkomen, worden alle patiënten die met Tocilizumab worden behandeld eerst getest op een eventuele vroegere besmetting met tuberculose. U krijgt hiervoor een Mantoux-test / IGRA-test en er wordt een röntgenfoto van de longen gemaakt.
- Hepatitis B en C
U wordt van tevoren getest op de virusinfectie hepatitis B en C.

Wat kunt u zelf doen om infecties te voorkomen?

U kunt ook zelf infecties helpen voorkomen. Onder andere door te zorgen voor goede hygiëne. Verder is het belangrijk dat u zichzelf voor elk infuus de volgende 10 vragen stelt:

1. heeft u ergens wondjes? (Bijvoorbeeld door knippen van teennagels, (steen)puisten, ontstekingen in de mond, huidbeschadiging of -uitslag, enzovoort)
2. heeft u koorts?
3. heeft u last van verkoudheid, hoest, keelpijn, benauwdheid en/of voorhoofdsholteontsteking?
4. heeft u diarree?

5. heeft u tekenen van een blaasontsteking, bijvoorbeeld pijn bij plassen?
6. gebruikt u antibiotica?
7. wordt u binnenkort geopereerd of behandeld bij de tandarts?
8. heeft u na het vorige infuus bijwerkingen gehad?
9. gaat u binnenkort naar het buitenland of bent u net in het buitenland geweest? In welk gebied?
10. bent u zwanger? Of wilt u zwanger worden? (Dit laatste geldt zowel voor mannen als vrouwen)

Kunt u 1 of meer van deze vragen met 'ja' beantwoorden? Neem dan van tevoren thuis contact op met poli reumatologie. Zo nodig vindt overleg plaats met de reumaconsulent. Het kan zijn dat het infuus uitgesteld moet worden.

Controles

Tijdens het eerste infuus komt een reumaconsulent bij u langs. Na 3 maanden komt u voor controle bij uw reumatoloog en reumaconsulent. U bespreekt dan het effect van de behandeling en het vervolg.

Gebruik van andere medicijnen

Behalve met antibiotica is Tocilizumab in het algemeen veilig in combinatie met de meeste andere medicijnen. Wel is het belangrijk dat u aan uw reumatoloog en eventuele andere artsen doorgeeft welke andere medicijnen u **met** en/of **zonder** recept eventueel gebruikt.

Bloedonderzoek

Regelmatig wordt uw bloed onderzocht op eventuele afname van witte bloedcellen of bloedplaatjes. Op die manier kunnen wij leverfunctiestoornissen en/of verhoging van cholesterol tijdig opsporen. U hoort van de reumaconsulent of reumatoloog als dit nodig is.

Let op:

Tocilizumab verlaagt een aantal bloedwaarden, waaronder de zogenoemde bezinking en vooral een stof genaamd CRP. Denkt uw (huis)arts dat u een infectie heeft? Dan meet uw arts meestal ook deze waarden in uw bloed. Het is in dit geval belangrijk dat u tegen uw (huis)arts vertelt dat u Tocilizumab gebruikt en dat daardoor deze waarden laag kunnen blijven, ook als u een infectie heeft. De (huis)arts moet hier rekening mee houden bij de interpretatie van alle gegevens. Een infectie moet snel gevonden worden, zodat u behandeld kunt worden.

Operatie of behandeling bij de tandarts? Laat het weten!

Wordt u binnenkort in het ziekenhuis geopereerd of behandeld bij de tandarts? Geef dit dan altijd aan uw reumatoloog door. Geef ook aan uw tandarts en/of andere behandelend artsen door dat u wordt behandeld met Tocilizumab. Zij kunnen dan rekening houden met uw verhoogde risico op infecties tijdens of kort na de ingreep.

Een operatie of behandeling moet bij voorkeur plaatsvinden rond het tijdstip van een infuus. Het geplande infuus wordt dan overgeslagen. U krijgt het eerstvolgende infuus als de wond goed genezen is, en als er geen tekenen van een infectie zijn.

Zwangerschap en borstvoeding

Er is nog weinig bekend over een eventueel effect van Tocilizumab bij zwangerschap en borstvoeding. Om die reden is het belangrijk om tijdens een eventuele zwangerschap géén Tocilizumab te gebruiken. Ook kunt u beter geen borstvoeding geven. Heeft u een kinderwens? Of bent u onverwacht zwanger geworden? Bespreek dit dan altijd met uw reumatoloog.

Autorijden

U wordt van Tocilizumab niet slaperig of suf. U mag daarom na het infuus gewoon autorijden en/of apparaten bedienen. Bent u na het infuus duizelig? Stap dan liever niet in de auto, en bestuur of bedien ook geen machines.

De grieprik en vaccinaties voor een verre reis

We raden u aan om bij gebruik van Tocilizumab jaarlijks de grieprik te halen bij uw huisarts. Heeft u plannen voor een verre reis waarvoor u vaccinaties nodig heeft? Informeer bij de GGD welke vaccinaties u precies nodig heeft en geef bij de GGD direct aan dat u Tocilizumab gebruikt. Bespreek dit daarna ruim van tevoren (minimaal 3-6 maanden) met uw reumatoloog. Vaccinaties met verzwakt levende vaccins - denk onder andere aan de bof, mazelen, gele koorts - kunnen namelijk niet met Tocilizumab worden gecombineerd.

Uw vragen

Met vragen over uw aandoening en de behandeling kunt u op werkdagen van 8:30 tot 16:30 uur contact opnemen met de polikliniek reumatologie:

- locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 3250, mail reumaconsulentalkmaar@nwz.nl
- locatie Den Helder, telefoon 0223 - 69 6902, mail reumaconsulentdenhelder@nwz.nl

Meer informatie vindt u ook op de website van het Reumafonds, www.reumafonds.nl.